

ת"פ 42746/09 - רשות המיסים, היחידה המשפטית מחוז מרכז- מע"מ פלילי נגד סלימאן ابو קטיפאן, פאר בנייני דרים 2010 בע"מ

בית משפט השלום ברמלה
ת"פ 42746-09 רשות המיסים, היחידה המשפטית
מחוז מרכז-מע"מ פלילי נ' ابو קטיפאן וOTH'

רשות המיסים, היחידה המשפטית מחוז מרכז- מע"מ פלילי	כבוד השופט איליה אורן המאשימה	לפני
		נגד
1. סלימאן ابو קטיפאן 2. פאר בנייני דרים 2010 בע"מ	הנאשמים	

זכור דין

- הנאשמים הורשע על יסוד הودאת הנאשם בעובדות כתוב אישום מתוקן, **בביצוע 29 עבירות של ניכוי מס תשומות** מבלי שיש לגבי מסמן כאמור בסעיף 38 לחוק מס ערך נוסף התשל"ו - 1975 (להלן: "חוק מע"מ"), במטרה להשתמט מתשלום מס לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק מע"מ, והכנה וניהול של פנקסי חשבונות כזובים, לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק מע"מ.
- בעובדות כתוב האישום המתוקן עולה כי הנואשת 2 הייתה חברת פרטית בע"מ שעסיקה בענף התעשייה, הנגרות והבנייה (להלן: "החברה"), והייתה רשומה כעובד מורשה, לעניין חוק מע"מ. בכל התקופה הרלוונטית לכותב האישום היה הנואשם 1 רשום כבעל המניות וכديرקטטור בחברה, ושימש כמנהל הפעיל.
- בשנת 2014 ניכו הנואשמים **29 מסמכים הנחזרים להיות חשבונות מס** על שם חברת "מרווה בניה בע"מ", וזאת מבלי שעשו או התחייבו לעשותות עסקאות בגין החשבונות שהוצאו (להלן: "حسابות") במטרה להשתempt מתשלום מס, **בסכום כולל של 9,500,266 ₪**. הנואשמים רשמו את החשבונות הכווצות בספריית הנהלת החשבונות של הנואשת 2, וניכו את מס התshawות הגלום בהן **בסך 1,449,186 ₪**.
- הודאתה הנואשם נמסרה ביום **14.6.2022** במסגרת הסדר טיעון, בו הוסכם כי הוא יסיר את המחדל במלואו תוך שישה חודשים, אך תעזור המאשימה לעונש מאסר בפועל במשך 12 חודשים, והגנה תהיה חופשית בטיעונית. עוד הוסכם **שהצדדים יעתרו להשיט על הנואשם מאסר מותנה במשך 6 חודשים, קנס בסך 100,000 ₪, וקנס סמלי על הנואשת 2**.

5. הנשם הסיר את המחלד במלואו, ולפיכך המשימה עתרה למאסר למשך 12 חודשים, ואילו ההגנה עתרה לעונש מאסר שירות בעבודות שירות. זהה המחלוקת לעונש הדורשת הכרעה.

פסקoir שירות המבחן

6. בעניינו של הנשם התקבל פסקoir מאת שירות המבחן מיום 20.12.2022 אשר בסופו המלצה להטיל עליו מאסר בדרכ ש בעבודות שירות ומאסר מותנה.

7. מתסוקיר שירות המבחן עולה כי הנשם צעיר כבן 29, נשוי ואב לתינוקת, אשתו של הנשם עובדת כפקידה. הנשם גדול בתנאי עוני וצפיפות, סיים 12 שנות לימוד והוא בעל תעודת בגרות חיליקית. הנשם תיאר גורמי הטיפול שmagil צער הוא חש אחראות ודאגה למשפחתו, ولكن נטל לקחת חלק בפרנסת הבית. הנשם פתח חברה בתחום השיפוצים שהצלחה מאוד.

8. עוד עולה ממתסוקיר שירות המבחן באשר ליחסו של הנשם לעבירה, כי במהלך עבודתו בתחום השיפוצים, יצר קשר עסקי עם אדם אחר שהציג לו עבודה בשני פרויקטים גדולים, ולאחר תום העבודה, כעבור מספר חודשים, זמן לחקירה במשרדי המשימה. מהתסוקיר עולה כי עד היום מתקשה הנשם להבין את הקשר שלו למאתאר בכתב האישום, וטעון שהדבר נבע מהתנהלות לקויה בשל חוסר ידע. מנגד, שירות המבחן התרשם מהעבירות בוצעו על רקע רצון הנשם למקם רוחוי, וצריך לפצות עצמו על ידותו המורכבת. שירות המבחן התרשם שהנשם מחזק בעמדת קורבנית ומטעטש את אחראותו בגין העבירות. עם זאת, התרשם שירות המבחן כי הנשם מחזק בערכים נורמטיביים, ושואף לנוהל אורח תקין. הנשם הביע חרטה והכרה בתוצאות ההליך המשפטי שחייב עבורי את הגבולות.

תמצית טיעוני ב"כ הצדדים לעונש

9. ב"כ המשימה עזה לדבוש, הפנתה לערכים המוגנים הידועים בהם פגע הנשם במעשי, ועל הפגיעה הרבה בקופה הציבורית ובכלכלה המדינה, וטענה כי לנוכח ריבוי העבירות וסך המחדל הגבוה, מתוך הענישה הראו נع בין 18 ל-36 חודשים מאסר בפועל (ראו תיקון פרוטוקול) לצד עונשה נלוית, ועתרה להשิต על הנשם 12 חודשים מאסר בפועל, בהתאם להסדר הטיעון.

10. בונגע לנסיבותו של הנשם, טענה ב"כ המשימה שהעובדת כי המחדל הsofar במלואו נלקחה בחשבון, לצד גילו הצער של הנשם, היעדר עבר פלילי, הזמן הרב שחלף מביצוע העבירות, הודהתו בכתב האישום וחיסכון בזמן השיפוט. לעניין חלק הזמן צינה ב"כ המשימה שפעולות החקירה האחונה בוצעה בשנת 2019, וככתב האישום הוגש בשנת 2020, כאשר מאז דוחיות ועיכובים רבים היו מצד הנשם.

11. אשר להמלצת שירות המבחן לעונש, טענה המשימה כי מאסר בדמות עבודות שירות אינם הולם, וכי עתרת המשימה מאוזנת, ולפיכך עתרה להשיט על הנשם **12 חודשים מאסר בפועל**, לצד העונשה הנלוית המוסכמת.

12. באי כוח הנאשם עווה"ד אברהם שהבזיו ועווה"ד ניר ישראל, טענו שיש לכבד את הסדר הטיעון שמשמעותו מכך שיקולים, לרבות קשיים ראיתיים, ועתרו לאמץ את המלצת שירות המבחן לעניין העונש.

13. בנוגע לעבירה שבוצעה על ידי הנאשם, טענו הסנגורים שיש לקחת בחשבון שהנאשם היה חברה עסקית אמתית ופעילה, ולא מדובר בעסק שנפתח לצורך יצוא עבירות מס. נטען כי לנאשם היה קובלן משנה אחד עמו הייתה בעיה בנוגע לחשבונות הפיקטיביות, ומשמעותו כי **"מידת אשמו של הנאשם, העוסק לא בדק את החשבונות דיו ומתרור שהחשבונות פיקטיביות."**

14. זאת ועוד, נטען כי בחילוף כ-10 שנים מביצוע העבירות, אין תועלת במאסר כלפי מי שביצע אותן בעיר, ומאז התבגר התבחנן, נולדה לו תינוקת, והוא מנוהל אורח חיים נורמלי ועובד כ舍יר. בהקשר זה נטען שיש לתת את הדעת לבג"ץ 1892/14 האגודה **לזכויות האזרח בישראל נ' שר הפנים ואח'** (13.6.2017), ולדו"ח ועדת דורנר, בנוגע לצמצם בעונשי המאסרים בפועל, הן בשל הצפיפות בבתי הכלא, והן בהתחשב בתכליות העונשה ובஹוט עונש מאסר אמצעי ולא תכליות.

15. ב"כ הנאשם סיפר כי הנאשם עשה מאמצים רבים כדי לגייס את הכספי הדרוש לשם הסרת המחדל, ולכן הוסר נטען שלא נגרם נזק לkopfa הציבורית, והנאשם הוא "שווה בין שוויים" ומשכך יש להיזז את מטוטלת העונשה לקולה, ולעומד נאים להסיר מחדלים.

16. ההגנה הפנתה לפסיקה רבה, מן הגורן ומן היקב, בנוגע לגזרת העונש בהתאם לכללי הבניית העונשה שנקבעו בתיקון 113 לחוק העונשין; לציפיות נאשם מהסדר טיעון; למשמעותו הסרת מחדל לעניין העונש; ולעונשה של ערכאות שונות (בעיקר מהערכתה הראשונה), חלקן בעבירות דומות, חלקן לא רלוונטיות לעניינו).

17. בסופו של יומם, עטרה ההגנה להסתפק בהטלת עונש שנע בין 3 ל- 9 חודשים לרכיבי בעבודות שירות, ולעונשה הנלוות המוסכמת בהסדר הטיעון.

18. הנאשם בדבריו לעונש אמר שהוא מתביש במעמד זה, שהוא ביצע את העבירות כשהיה צעיר, וכיום הוא נשוי ואב לተינוקת וכן עוזר ומתומך במשפחה. עוד סיפר שהוא עשה "הכול" - לווה כספים ממשתחו, ומכר חפצים יקרים ערך של אשתו, כדי להחזיר את חובו ולא לרצות עונש מאסר בפועל. בסוף דבריו אמר הנאשם "עשיתי טעות ועכשו אני משלם על הטעות שעשית".

דין והכרעה

בחינת הסדר הטיעון אל מול כללי תיקון 113 לחוק העונשין

19. כאמור, הסדר הטיעון שהוצע לא כלל עתירה מוסכמת לעונש בהתייחס לרכיב המאסר, אלא לטעות ענישה בו עתירה המאשימה לעונש ראי של 12 חודשים מאסר, בעוד ההגנה הייתה חופשית בטיעוניה, ובסופה של דבר עתירה למאסר בעבודות שירות למשך מספר חודשים.

20. בפסקת בית המשפט העליון נקבע הכלל לפיו בית המשפט יטה לאמץ הסדר טיעון ויתערב בו רק אם קיימים טעמים מצדיקים זאת ב" מבחן האיזון" שבין האינטרס הציבורי לבין טובת הנאשם שמקבל הנאשם (ע"פ 98/1958 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נז(1) 57 (2002)).

21. בהתאם לתפיסה זו, גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין, בבחינת הסדר טוחה ענישה יש להידרש לסבירות ההסדר, בבחן האיזון, בהתאם לאות מידת שנקבעו בכללי הבניית הענישה. לכך נכון להידרש "בצורה רכה", בשים לב לקיום של נסיבות מגנות שיכלות להביא להסדר טיעון, ובهن שיקולים ראויים (ע"פ 17/2021/**מצגר נ' מדינת ישראל** (30.4.2017); ע"פ 17/921 **אבו זעילה ואח' נ' מדינת ישראל** (28.5.2017); ע"פ 18/2745 **אבו שארב נ' מדינת ישראל** (8.8.2018)).

22. במקרים אחרות, מקום שהוצע הסדר הכלל טוחה ענישה מוסכם, בית המשפט אינו מחויב בקביעת מתחם עונש הולם, והכללים שנקבעו בתיקון 113 לחוק העונשין מסיעים בגזרת העונש.

וכך מפי כב' השופט הנדל, בע"פ 19/1901 **אסולין נ' מדינת ישראל** (31.5.2020):

"[...] בית המשפט אינו קובל מתחם במובן הפורמלי שנקבע בתיקון 113, אלא לשם קבלת מידע וקשר לעונש שראוי לקבוע בהסדר טוחה. מתחם זהה עשוי לסייע. ברם, על בית המשפט לקבוע את המתחם בצורה "רכה". הטעם לכך הוא קיומן של סיבות מגנות שיכלות להוביל להחלטת המדינה להגיע להסדר".

23. לעניינו, הנאשם פגע במעשי בערכיהם המוגנים בסיס העבירות הכלכליות בתחום המיסים שהם: מניעת פגעה ב הציבור באופן ישיר כלפי הקופה הציבורית, וכפועל יוצא גם במשק ובכלכלה; פגעה בערך השוויון של נשיאה בנטול המס וה솔ידריות החברתית הנובעת מכך, ופגיעה בתנהלות התקינה של רשות המס והגביה (רע"פ 3203/21 **עפאנה נ' מדינת ישראל** (17.5.2022); רע"פ 977/13 **אודי נ' מדינת ישראל** (20.2.2013), ורע"פ 512/04 **אבו עביד נ' מדינת ישראל**, פ"ד נז(4) 381, 384 (2004)).

24. בשל הנזק הרחב שנגרם לחברה מעבירות מס חמורות כבעניינו, ולנוכח הקושי הרב בחשיפתן, קבעה הפסקה מעמד בכורה לעקרון הלהימה וההרtauעה. לכן, נקודת המוצא של מדיניות הענישה הנוגעת בעבירות דנן היא הטלת עונשי מאסר בפועל ממש ולא בעבודות שירות, וענישה נלוות בדמות קנסות כבדים ומאסרים מותניים (רע"פ 11/9742 **רייך נ' מדינת ישראל** (20.2.2012); רע"פ 1154/20 **יהודא מלכה נ' מדינת ישראל** (12.2.2020); רע"פ 679/21 **פלוני נ' מדינת ישראל** (3.2.2021); רע"פ 9004/18 **יצחקי נ' ישראל** (12.2.2020)).

מדינת ישראל (31.12.2018).

25. יפים בהקשר זה דברי כב' השופט א' שהם בرع"פ 13/2638 עובדיה נ' מדינת ישראל (28.4.2013) כדלקמן:

"כבר נפסק, לא אחת, כי יש להתייחס לעברינות המס, בחומרת יתרה, הן לנוכח פגיעה הישראלית הציבורית, והן לנוכח פגיעה העקיפה בכיסו של כל זאת [...] על יסוד גישה זו, הותוויתה בפסקה מדיניות ענישה, אשר לפיה יש לזכור את דיןם של עבריינו המס, תוך מתן עדיפות לשיקולי ההרתעה והגמול, ובכראם על פני נסיבותיו האישיות של הערבי".

26. בשים לב שהוצג הסדר טווח, אין הכרח בקביעת מתחם ענישה, מה גם שנטען כי הסדר הטיעון גובש בין היתר לנוכח קשיים ראייתיים. מכל מקום, אני דוחה את הטענה לפיה הנאשם לא בדק את חשבונות פיקטיביות שהגיעו לו, משום שהוא הורשע לפי הודהתו בעבירות מטרה להתחמק ממס, ומובן שבבסיסה עומדת מודעות לביצוע העבירות. لكن, מדובר בעבירות חמורות מסווג בין עבירות המס, ושהה שיעוטם ב- 29 חשבונות כוזבות, בסכום כולל של למעלה מ- 9.5 מיליון ₪, ולהשמטה מס של כ- 1.45 מיליון ₪, הרי שהפגיעה בערכיהם המוגנים הייתה ממשית. כפועל יוצא מדיניות הענישה נוקתה דרך כלל עונשי מאסר מוחשיים כפי שניתן ללמידה מהפסקה להלן:

א. בرع"פ 20/6093 גבר נ' מדינת ישראל (7.9.2020), נדחתה בקשה רשות ערעור בגין החמרה בעונשו של הנאשם שהורשעה ב- 16 עבירות של השמטת מס לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק מע"מ, וניכוי מס תשומות כולל בסך 1,164,228 ₪, מחדל אותו לא הסיר. בית המשפט שלום בפתח תקווה השיט על הנאשם 8 חודשים מאסר בעבודות שירות, ואילו ערכת הערעור החמורה בעונש והעמידה אותו על 15 חודשים מאסר בפועל.

ב. בرع"פ 18/9004 יצחקי נ' מדינת ישראל (31.12.2018), הנאשם הורשע לאחר ניהול הוצאות בביצוע 55 עבירות של ניכוי מס תשומות ללא מסמך כדין, לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק המע"מ, תען השמטת מס בסך 1,459,723 ₪. בבית משפט שלום התחשב בהסתדרת המחדל, בגין המתקדם של הנאשם, העדר עבר פלילי, תרומתו לרשות חיליל צה"ל, ומצבה הרפואי הקשה של אשטו ותמייכתו בה, וגורר על הנאשם 6 חודשים מאסר בעבודות שירות. ערעור שהגישה המדינה על קולת העונש התקבל והעונש הוועיד על 12 חודשים מאסר בפועל. בקשה רשות ערעור נדחתה.

ג. בעפ"ג (מרכז-lod) 19-12-63606 הרשקבוי נ' מדינת ישראל (26.5.2020), נדחה ערעור הנאשם על חומרת העונש, בהסתמכו. הנאשם הורשע לפי הודהתו ביצוע 28 עבירות של ניכוי מס תשומות ללא מסמך כדין, לפי סעיף 117(ב)(5) והשמטת מס בסך 1,041,587 ₪. הנאשם בן 65, חוליה סכרת, הסיר את המחדלים במלואם, תורם לקהילה, נדון לעונש מאסר בפועל למשך 11 חודשים.

ד. ברע"פ 8471/16 **ערמן נ' מדינת ישראל** (15.11.2016), נדחתה בקשה רשות ערעור שהגיש המבוקש על עונש שנגזר עליו בגין הרשותו לאחר ניהול הוכחות ב- 23 עבירות של ニכי מס תשומת תוך שימוש בחשבונות כזבות לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק מע"מ, בגין השמתה מס בסך 549,392 ₪, לאחר שוחרר בו מהערעור על הכרעת הדיון, ועונשו הוקל בערכאת הערעור והוא עומד על 16 חודשי מאסר בפועל, חלף 24 חודשים שנגזרו עליו בבית משפט השלום.

ה. ברע"פ 7779/15 **חברת צץ ואח' נ' מדינת ישראל** (31.1.2016), נדחתה בקשה לרשות ערעור שהגיש נאשם שהורשע לפי הודהתו בגין מס תשומות בסך 1,520,508 ₪, על סיכון חשבונות פיקטיביות לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק מע"מ, ונדון ל- 20 chodshi maasir b'po'el, בין היתר משום שהמחדר לא הוסר.

ו. בעפ"ג (מרכז-lod) 18-09-3687 **אבו עמאר נ' מדינת ישראל** (5.7.2018), נדחה ערעור נאשם שהורשע לפי הודהתו ב- 27 UBEIROT SHL NICI MAS TSHOMOT במטרה להתחמק ממס, לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק מע"מ, כשהסקום המס שנוכחה שלא כדין בגין החשבונות הכווצות עמד היה בסך 629,540 ₪. הנאשם לא הסיר את המחדל, ואף שהוא טיפול בבנו הסובל מشيخوخ מוחי, נגזר עליו עונש מאסר בפועל למשך 12 חודשים.

מן הכלל אל הפרט

27. הנאשם הודה במיחס לו ובכך חסן את זמנו של בית המשפט. בכך מצטרפת גם השרת המחדל במלואו, ואלו עומדים לזכותו, אף שנמתי דעתם מנגד לכך שהנאשם מצמצם את אחוריותו, כפי שעלה ממסקיר שירות המבחן, וכן גם בדברי הגנה בטיעוניהם לעונש.

28. אין חולק כי יש להתחשב בהסתרת המחדל על ידי הנאשם בעת גזירת הדיון, והפסקה עמדה על מטרותיה - הן לשם השלמת החסר בקופה המדינה והטבת הנזק שנגרם כתוצאה מהעיראה, והן במטרה לעודד קבלת אחריות מלאה של מבצע העיראה על מעשיו. ודוק, הובהר כי אין שימושו של השרת המחדל, מניה וביה כי לא יוטל עונש מאסר ממש, היות שאין בכך "תחליף לעונש", זהו לא "**מעשה חסד שעשה הנאשם, אלא בפירעון מה שניתן היה לגבות ממנו גם בדרכם אחרים [...]**" (רע"פ 7851/13 **עודה נ' מדינת ישראל** (3.9.2015)). הוסף לכך את העובדה כי השרת המחדל בוצעה אך ורק במסגרת הסדר הטיעון, כשתיים לאחר הגשת כתב האישום. בעניין עודה, נקבע כי לעתידי השרת המחדל, יש השלהה בפני עצמה לקביעת מידת ההקללה בעונש.

29. נסיבותיו האישיות של הנאשם פורטו בהרחבה בתסקיר שירות המבחן, ואזכור כי הוא בן 29 נשוי ואב לתינוקת, חוות ידות אמצעים, ומגיל עזיר עזר בפרנסת הבית. הנאשם מנהל אורח חיים נורמלי והוא נעדר עבר פלילי.

30. סופו של דבר, שעה שהעונש הראוי להטיל על לנאים הוא עונש ממש של מאסר בפועל, לנוכח שיקולו' הענישה בתחום עבירות המיסים, ומטען הבכורה עקרון ההלימה והאינטראס הציבורי במאבק בתחום עבירות עמוד 6

המיסים, אני סבורה כי העונש הראוי לנאשם הוא זה שעתරה לו המאשימה. ואולם חלוף הזמן מאז ביצוע ההחלטה, בשנת 2014, על אף שלא היה שייח' בהגשת כתב אישום מאת שהסתירה החקירה, מצדיק הקלה נוספת בעונש, במעט מזה שעתරה המאשימה.

אשר על כן אני גוזרת על הנאים את העונשים הבאים:

הנאשם 1 -

- א. מאסר בפועל למשך 10 חודשים.
- ב. מאסר מותנה למשך 6 חודשים, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירה מסווג פשע, לפי חוק מע"מ, למשך 3 שנים, מיום שחרורו מססרו.
- ג. הנאשם ישלם קנס בסך 100,000 ₪, או 100 ימי מאסר תמורה. הקנס ישולם ב- 20 תשלום חודשים וחודשים, שווים ורצופים, החל מיום 1.5.2025 ובכל אחד בחודש לאחריו. היה שאחד התשלומים לא ישולם במועד, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי (כל שקיימים פיקדונות בתיק, הם יוחזרו לנאים, כפוף לכל מניע חוקית לרבות עיקול, עם התיאצבות הנאשם למאסר).

בהתחשב בחודש הרמן הקרוב ועד אל פיטר, ובክשת הנאשם לעיכוב ביצוע הנאשם ותייצב לנשיאות מסרו בבית סוהר "הדרים", ביום 27.4.2023 עד השעה 10:00 או על פי החלטת שב"ס כשברשותו תעוזת זהות וגזר דין. על ב"כ הנאשם לתרם את הכנסה למאסר, כולל האפשרות למין מוקדם, עם ענף אבחון ומין של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336 ולתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס, ברשימת הצד הראשון שנייתן להביא בעת התיאצבות.

הנאשםת 2 -

קנס בסך 100 ₪ שישולם תוך 30 ימים.

זכות ערעור לבית-המשפט המחויזי מרכז- לוד תוך 45 יום.

ניתן היום, ט' אדר תשפ"ג, 02 מרץ 2023, בנסיבות הנאשם, ובא כוחו עוה"ד ניר ישראל, וב"כ המאשימה עו"ד ליז דבוש.

